Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 218. Luni în 2 (14) Octombre.

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — »Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.
Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 4
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

„Momiţi“.

Timişoara, 14 Octobre n.

Prea peste mĕsură se sporesc »chiarificările« ce ne vin în această regretabilă causă, ear' de fapt nu chiarificăm nimic, ci suntem aproape de a ne sfăşiá noi întrĕ noi şi a ne împinge în rĕtăcire, în cursa duşmanului.

Nu însuşi faptul copilăresc-speculativ cu desertarea sa, ci înfiinţarea preparandiilor de stat, anume sporirea lor ca ciupercile, trebue sĕ ne atragă atenţiunea.

Cine a simţit lipsa, cine a reclamat trebuinţa creării acestor institute preparandiale de stat?

Nime din popor. Din contră: toate confesiunile 'şi au propriele lor institute teologice-pedagogice, şi acestea totdeauna au produs şi produc după putinţă necesariul contingent de învĕţători şi de teologi, un contingent crescut şi cualificat conform prescriselor şi trebuinţelor religioase-bisericeşti.

Numai »statul« nu aveá destule (?) preparandii. Subînţelegem acel »stat« care nu represintă totalitatea poporaţiunilor şi bisericilor din regat, ci acel »stat« care, sub firma de »ideiă de stat« adecă şovinismul maghiar, s'a creat el însuşi pe sine ca stat în stat, şi care în popoarele statului adevĕrat nu are nici teren sănĕtos nici rădĕcini curate, dar' el totuşi tinde a se manifestá în esistinţa sa şi a trăí în stat ca factor legal.

Având la libera sa disposiţiă sudoarea popoarelor şi a unor oraşe, acest »stat« a aflat de bine sĕ ridice zidiri pompoase sub firma de »preparandiă de stat«; a angagiat o armadă întreagă de inspectori, directori, profesori etc., dar' cu toate astea pompoasele palate până eri alaltă-eri erau goale: elevi ca'n palmă în ele.

Ei bine, aşa nu merge — îşi va fi dis »statul« de sub întrebare, căci mâne poimâne o sĕ vadă şi creadă lumea, că banii spesaţi pe palate şi cu grasele dotaţiuni ale »corpului didactic« au fost aruncaţi în vênt. Şi asta nu se poate suferí.

Sĕ facem dar' concurenţă institutelor confesionale de asemenea caracter. Sĕ promitem elevilor bani, mâncare bună, beutură bună, locuinţă domnească, comoditate; în şcoală sĕ le garantăm lenevire, calculi cu eminenţă, cu preclar, măcar sĕ nu ştie ei nici chiar »Tatăl-nostru«, căci astfeliu vom atrage, vom corumpe tineretul.

S'a început deci cu »varboncul«!

Eată isvorul rĕului!

Şi, într'adevĕr, astfeliu cuprinsă şi înţeleasă cestiunea, merită sĕ ne ocupăm de ea mai din adins.

Pe temeiul acestei varboncări uşor putem înţelege scopul final al ei. El nu poate fi altul, de cât a produce un contingent cât mai mare şi cât mai numĕros de astfeliu de preparandi şi fiitori învĕţători, crescuţi în spiritul »ideii de stat«; fără creştere morală bisericească, fără studii şi desteritate în cântările rituale, în limbă etc., ear' când contingentul va fi gata, atunci oare ce va mai lipsí spre a îndopá toate şcoalele noastre, bine înţeles: şí cele confesionale, cu astfeliu de învĕţători?

Nimic, de cât o ordinaţiune ministerială de un înţeles oare-care, în care se va anunţá, că nu cei de la institutele confesionale, ci numai cei ce au studiat în preparandia de stat sunt apţi şi »cualificaţi« pentru posturile de învĕţători!

Şi când acest scop va fi ajuns, atunci eară numai un pas va mai fi de lipsă spre a intemeiá şi episcopii, apoi institute teologige, episcopi, protopopi, mănăstiri, etc. »patriotice« . . . .

Lucrul este de tot bine combinat, şi dacă şi bunul Dumnedeu va voí sĕ-i dee binecuvêntarea sa cerească, atunci el nesmintit la bun resultat va ajunge.

De aceea părerea noastră e, ca sĕ obsĕrvăm această tainică tendenţă a »statului« şi sĕ luăm o posiţiă faţă de dînsa. Această posiţiă însĕ ar fí de tot greşită în casul, când noi ne-am slobodí în concurinţă cu »statul« pe terenul momelelor . . .

După a noastră părere consistoriul din Arad ca şí corpul profesoral de sub întrebare are sĕ-şi facă datorinţa ca şí până acum pe terenul alumneului şi al instrucţiunei sale; remână sever, însĕ drept, just şi ecuitabil, şi sĕ nu slăbiască nici cât mai puţin din disciplina recerută faţă de elevi.

Dar' sĕ se preîngrijiască de viitoriu!

Căci ştiut este, că nici un criminal pe lume nu esistă care nu ar avê motive pentru scusarea sau justificarea crimei comise de dînsul; însĕ nime nu pune nici un temeiu pe ele, de vreme ce ştiut este, că propriele scuse şi justificări ale criminalului nu apasă nici cât mai puţin în cumpĕna dreptăţii şi a adevĕrului. Dacă »momiţii« de sub întrebare erau într'adevĕr neîndreptăţiţi, în ori-care privinţă, datorinţa lor erá sĕ se jălbuească la locurile competente şi sĕ se supună judecăţii ce ar fi adus în causă. Desertarea lor, fără de a face această încercare, este o pată pe dînşii — nejustificabilă; căci ştiut este şí aceea, că cel ce este firm în credinţa sa şi în convingerea sa, acela, fie tinĕr, ori bĕtrân, nu le schimbă cu altele sub nici un preţ: nici în dragul banilor sau al tripturilor, ba nici atunci, când chiar jegul roşu i-s'ar lipí pe frunte. Speculantul, depravatul, nemernicul însĕ o face, însĕ cu astfeliu de oameni un consistoriu sau altă corporaţiune sĕrioasă nu se poate dimite în vorbă sau pertractări, nici poate sĕ le împliniască voia, fără a se dejosí şi umilí pe sine însuşi.

Dechiarăm dar' cestiunea *deschisă* în privinţa meritului ei, ear' în privinţa »chiarificărilor« de *încheiată.*

*

Timisoara,*) 27 Septembre v.

Onorată Redacţiune!

La cestiunea elevilor trecuţi de la preparandia noastră la cea maghiară din Arad, vĕdênd eu, că jurnalul „Dreptatea“ presupunênd oare-care ansă din partea corpului profesoral, a cerut de repeţite-ori *informaţiuni* de la cei competenţi; în umblarea mea din dilele acestea pe la Arad m'am informat de la loc competent şí despre aceasta causă, de unde am aflat cele ce urmează, pe cari în interesul adevĕrului Vĕ rog sĕ binevoiţi a le publicá.

Mai nainte de toate am întrebat şí eu pre unii dintrĕ cei mai competenţi din Arad, pentru ce nu arată şí ei publicului, că ce ar fi îndemnat pre acei tineri la pasul lor? La ce mi-s'a rĕspuns, că la aşa ceva ar fí numai corpul profesoral şi Consistoriul competent; apoi mĕ întrebară sí ei pe mine: cred eu de consult şi de potrivit, ca aceste corporaţiuni ale noastre sĕ se dimită în polemíi jurnalistice cu nişte tineri uşuratici, în etate de 15—16 ani, veniţi aici de 2—3 ani din şcoala sătească? La acestea şí eu însumi am rĕspuns cu „ba“.

După aceea întrebând eu ca persoană privată, care însĕ mĕ interesez mult de şcoală, cari pot fí motivele ce ar fí îndemnat pe acei tineri rĕtăciţi la pasul lor? Mi-s'a rĕspuns, că acelea s'au indicat în câtva şí jurnalului „Dreptatea“ de un amic al şcoalei, încă când a luat prima-dată notiţă de acest cas, dar' „Dreptatea“ a aflat de bine a retăcê o parte din cele scrise, luând partea celor rĕtăciţi şi făcênd escepţiune de la „Gazeta Transilvaniei“ şi de la „Tribuna“, cari au publicat acelea.

Dar' apoi afară de cele scrise în jurnale, chiar rĕtăciţii au indicat motivele în dechiarările lor din „Dreptatea“, unii susţinênd, că la clasificare n'ar fi obţinut calculi eminenţi, pre cum au aşteptat, ear' alţii, că n'ar fi fost primiţi în alumneu, şi alte de acestea.

Adevĕratul motiv însĕ se vede până la evidenţă din două petiţiuni înaintate consistoriului de I. Hălmăgean şi C. Mocuţa, cari în acele 2 petiţiuni o spun pe faţă, că ei capĕtă de la preparandia ungurească toate cele de lipsă pentru întreţinere, dechiarând, că dacă şí biserica le va garantá asemenea favoruri, şi preste acelea le va mai dá şí bani pentru vestminte, atunci ei sĕ re'ntorc earăşi la preparandia română. Dar' şí mai lămurit se vede din jurnalul „Aradi Közlöny“ în nrul de la 8 Octobre n., care recunoaşte aceasta şi totodată îşi atribue mare succes în interesul maghiarismului.

Pe delături se mai aud şí altele, că adecă ei s'ar fi esprimat, că la stat ajung uşor la posturi prin denumire, pre când în biserică pot ajunge mai cu greu numai prin alegere.

Şí mai bine se va cunoaşte omenia acelor tineri, dacă se va considerá, că cei mai mulţi dintrĕ ei au făcut toate fără ştirea, şi contra voiei părinţilor, cari i-au crescut.

Din acestea se vede, că motivele lor de „nemulţămire“ cu clasificarea şi de „neprimire în alumneu“, pre cum şí de foamea ce ar suferí-o alumniştii, sunt numai pretecste goale. Că acestea sunt numai pretecste, e dovadă destulă, că clasificarea o fac toţi profesorii, şi că chiar cel mai voinicos întrĕ rĕtăciţi, I. Halmagian însuşi scrise în nrul 213 al „Dreptăţii“, că cu d-nii profesori n'a avut nici când vre-o nemulţămire, din contră a fost pururea tractat părinteşte.

Că nu s'au putut primí toţi în alumneu, ori-cine va înţelege, dacă va considerá, că recurenţi sunt până la câte 150 de inşi, pe când în alumneu abia e loc, şi abia se pot primí până la 60—65 elevi.

Avem şí noi în Timişoara „alumneu“; pentru-ce nu se primesc şí aici toţi recurenţii? De sigur, că nu este loc, şi apoi vor fí unii, cari nici nu merită.

Aşa nu a meritat nici rĕtăcitul I. Hălmăgian de cl. II, care se plânge în nrul 213 al „Dreptăţii“ de neprimire, căci urmările au arĕtat, că el n'a avut creştere bisericească, de oare-ce pentru interes condamnabil a mai preferit pe străini, de cât biserica părinţilor sĕi.

Dintrĕ toate însĕ mai neruşinată este aserţiunea unora, că preparandii ar duce foame în alumneu.

Că aceasta este o scornitură neruşinată, e destulă dovadă, că ambii susnumiţii fosti preparandi, în petiţiunile lor către consistoriu cer reprimirea în alumneu. Deci dacă ar fi alumneul aşa de rĕu, oare s'ar poftí ei sĕ reîntre earăşi acolo?

Alumneul fiind un ajutoriu gratuit, înfiinţat numai de câţiva ani, cu mari greutăţi adăposteşte cu cortel, vipt şi spălat 65 de elevi, ear' numai cu vipt (căci nu este loc) încă 20. De tot dar' 85 de elevi. Adevĕrat, că ei nu capĕtă în toată diua carne, cum ar pretinde, ci numai de 3-ori pe sĕptĕmână, ear' în celelalte dile ferturi de legume bine pregătite şi pâne câtă e de lipsă. Dar' sĕ-mi arĕte, care din ei a trăit mai bine la casele părinţilor lor? Dacă nu ar trăí bine, nu ar rĕmânê aici pe sĕrbători când au ferii, o mulţime din ei, ci s'ar duce la casele părinţilor sĕ trăiască mai bine.

Ori sĕ-mi arĕte devenind învĕţători cu 300—400 fl., putê-vor atunci trăí mai bine? Eu

*) Ultima coresp. în causă, care o publicăm mai ales pentru-că conţine şí unele momente principiale.
Red.

neg aceasta. Insuşi critisătoriul alumneului recunoaşte aceasta, când se plânge, că el n'a fost primit acolo. Dar' tocmai sĕ poată alumneul, eu cred, că n'ar fi bine sĕ-i îmbuibe cu vipt costisitoriu, căci eşind din şcoală şi neavêndu-l, îşi vînd tot ce au mai scump pentru pântece.

Noi nu creştem domnişori, ci lucrători demni în via Domnului, cari sĕ poată trăi şi din venitele modeste ce le poate dá maica biserică.

Căci eată unde duse pofta de traiu bun pe cei rĕtăciţi.

Au avut şi ei o mamă, care i-a născut, îngrijit şi crescut, şi când ajunse biata mamă sĕ-le ceară şi ea ajutoriul, ei rĕspunseră: dacă ne dai şi tu, ce ne dă străinul, îţi dăm ajutoriu; dacă nu, vom întrá în serviciul străinului, contra ta. Mama este biserica, ear' fiii sunt rĕtăciţii, cari au întrat în serviciul străin contra ei.

Timişoreanul.

Străinătate.

Revolta armeană. (C o n s t a n t i n o p o l, 13 Octobre.) Eri şi alaltă-eri au evacuat bisericile de refugiaţii armeni; la actul evacuărei erau de faţă dragomanii tuturor ambasadelor şi tălmaciul consulatului grecesc. Numĕrul celor ce se refugiaseră în biserici e de 2114.

Patriarchatului armean i-s'au remis până acum 89 cadavre; 46 armeni răniţi se află sub îngrijire medicală prin spitaluri.

Cu ocasiunea demonstraţiunei şi a măcelurilor urmate, multe femei şi fete armene îndemnau bărbaţii la resistinţă. Dintrĕ acestea 20 fete tinere au fost deţinute, neflind puse pe picior liber nici chiar la întrevenirea ambasadorului englez. Între deţinute se află şi domnişoara Surpic, care a scris şi împărţit în public poesii revoluţionare.

Numĕrul jertfelor în *Trapezunt* trece preste 200. Poporaţiunea creştină s'a refugiat în citadellă, unde e ţinută internată. Câte un ataşat de la ambasada rusească şi cea engleză a plecat la Trapezunt sĕ căştige informaţiuni despre măcelurile sĕvĕrşite. Din Trapezunt ataşaţii vor trece în Armenia.

Pentru ocrotirea sudiţilor ruşi a sosit la Trapezunt *un vas de rĕsboiu rusesc*, care la reclamarea guvernorului, ca spre evitarea ulterioarelor consecuenţe ce ar putĕ urmá din agitarea poporaţiunei mohamedane, dacă vasul ar întrá în port, — acela manevrează în lungul malului şi susţine cu sudiţii din oraş comunicaţiune prin semne.

(S a l o n i c, 13 Octobre.) Conform ştirilor private, dintrĕ cei 52 armeni închişi în Jedicule 15 au fost dejudecaţi la moarte, ear' 15 la închisoare pe vieaţă; ceilalţi 22 la temniţă pe câte 2—10 ani.

(A t h e n a, 13 Octobre.) La recercarea consiliului de ministri, diadochul Constantin în calitate de regent a trimis regelui George telegramă, prin care 'l roagă, ca din considerare la situaţiunea critică din Orient sĕ grăbiască a casă, căci poporul vrea sĕ-şi aibă regele la postul sĕu.

*

Situaţiunea devine tot mai îngrijitoare şi esistă temerea că va erumpe o revoluţiune mohamedană. Fanatismul poporaţiunei mohamedane ia din di în di tot mai mari dimensiuni. Fapt e, că activitatea poliţiei şi miliţiei în cele mai dese casuri se restringe la apĕrarea poporaţiunei creştine contra furiei mohamedanilor.

Partidul turcilor tineri continuă cu agitările. Eri a fost deţinut un jurisconsult turc, Sabsi efendi, tocmai în momentul când în numele comitetului liberal voiá sĕ deie pe postă o epistola la adresa lui Salisbury.

Chiar şi politicianii de aceia, cari judecă objectiv situaţiunea, ţin de foarte verosimil, că din mişcarea armeană se va desvoltá revoluţiune mohamedană, ceea-ce ar avĕ consecuenţe incalculabile. Împregiurarea aceasta e care neliniştește pe ambasadorii marilor puteri şi 'i îndeamnă sĕ reclame la mare-vezirul di de di luarea mĕsurilor corĕspundĕtoare pentru pacificarea poporaţiunei. Şi însuşi guvernul se teme de o generală masacrare a creştinilor, pentru că aceasta ar grăbi numai resolvarea definitivă a sorţei Turciei europene.

Din isvor demn de încredere se raportează, că între cabinetul din Petersburg şi cel din Londra esistă un compromis, că în cas de conturbare a ordinei *escadra engleză va forţá trecerea prin Dardanelle, ear' cea rusească prin Bosfor. Ambe puterile vor pune la mal în Constantinopol soldaţi de marină, pentru ca sĕ restabiliască ordinea.* — Acesta va fi primul pas spre ocuparea Constantinopolului.

(L o n d r a, 13 Octobre.) Pre lângă estinsele mişcări armene, cari şi aşa 'i dau Porţei destul de lucru, şi în Siria începe a-şi ridicá capul nemulţumirea. Mai ales prin oraşe se observă aceasta, unde parte cu graiul, parte în presa din străinătate vestesc pe faţă nemulţumirea cu actuala stare de lucruri. Mişcarea aceasta are caracter eminamente arab, şi pretinde, ca la ocuparea oficiilor sĕ se deie mai multă atenţiune elementului arab, ca adevĕratul susţinĕtoriu de stat. — Pentru delăturarea neajunsurilor pretind inactivarea constituţiunei lui Midhat.

Începênd cu nrul de adi administraţiunea foii noastre ofere onor. cetitori o mică îmbunătăţire. Coloanele sunt ceva mai îndesate şi prin aceasta sporeşte cu 100 de şire tecstul tipărit. Puţin, dar' totuşi e ceva înbunătăţire, şi sperăm că în viitoriu vom progresá în această privinţă. Red.

Congregaţiunea comitatului Caraş-Severin.

— Raport special al „Dreptăţei.“ —

Lugoş, 11 Octobre n.

(Continuare.)

D. Coriolan *Brediceanu* cere informaţiuni asupra şcoalei de agronomie, ce se va deschide în Lugoş la 1 Novembre, şi anume dacă puterile didactice, ce se vor aplicá, au ele cunoştinţa limbei române, ca şcoala sĕ-şi ajungă scopul practic de a învĕţá agronomie?

Vice-comitele nu poate rĕspunde positiv, căci posturile nu-s încă ocupate, va fi însĕ cu grijă, ca sĕ ştie româneşte.

Comitele ţine sĕ mai adaugă şi el ceva şi dice: „Statul nu poate face de cât şcoale de stat, cu limbă de propunere *maghiară*, dar' se contemplează, ca un învĕţătoriu confesional român sĕ propună elevilor şi sĕ-i înveţe şi ungureşte şi româneşte.“

Cor. *Brediceanu* primeşte rĕspunsul, dar' nu poate lăsá fără observare cuvintele dlui comite-suprem. Sunt legi, cari obligă statul sĕ facă şcoale cu limba de propunere după majoritatea poporaţiunei din ţinutul în care şcoala se află. Şi de altcum nu nu mai cu serbări, ci cu *fapte* sĕ se dovediască bunăvoinţa statului.“

*

Peste tot însemn, că congregaţiunea din Lugoş decurge în mod mai leal faţă de Români, de cât ori-care alta. Când vedi, că românii negenaţi vorbesc tot româneşte, pre când dintrĕ unguri nu vorbeşte nime afară de comitele şi vice-comitele, îţi creşte inima. Vedi apoi programe tipărite româneşte, audi referări în limba română, — tot *resultate mari ale unei lupte organisate de oare-când.*

În faţa trecutului însĕ ce vedem adi? Din vr'o 200 de membri români vin vr'o 30, şi când la vot se împart în două părţi egale şi — contrare.

La discuţie cine ia parte? Brediceanu, şi ear' Brediceanu şi Dr. Petrovici. Ei sunt conducĕtorii. Observi însĕ şi din vorbirile lor, că nu s'au înţeles mai înainte între sine; observi lipsa totală de ori-ce organisaţie. Aceasta te deprimă. Ear' când te mai cugeti: „Dacă şi în Lugoş e aşa, ce va fi oare în celelalte comitate?“ — te disgusţi. Amurţire, disoluţie pretutindeni.

Dr. E.

*

La punctul 16 al programului despre şcoalele de pomărit s'a primit propunerea făcută de membrul Coriolan *Brediceanu*, ca statutele sĕ se traducă şi în limba română şi sĕ se împartă la fie-care comună primăriei.

La punctul 26 al programului: rugarea lui Stefan *Antonescu*, preşedinte la sedria orfanală, pentru a i-se socoti anii petrecuţi ca deputat dietal în anii de serviciu, — referentul Dr. Pahone *Avramescu* espune părerea comitetului permanent, ca sĕ se acoarde via graţiei rugarea, luând în socoteală meritele administrative şi prestările *patriotice* ale petentului, fiind-că *după lege şi statutele* de pensiune drept nu ar avĕ petentul sĕ ceară computarea anilor numiţi.

Coriolan *Brediceanu:* Posiţiunea mea politică îmi impune datorinţa sĕ declar, că cu votul meu nu pot concurge la acest act de graţiă, căci în toată vieaţa sa petentele s'a ţinut de acel partid al stăpânirei, care a fost contrar partidului naţional român, de care m'am ţinut şi mĕ ţin. De ar fi motiv legal, aşi tăcĕ, dar' motiv legal nu e.

Graţia nu poate avĕ loc faţă de petent; căci cine face ca dînsul fundaţiuni, ca în schimb sĕ capete tămâieri şi de la unguri şi de la români, unul ca acela nu are lipsă de graţiă.

Graţia, pentru că a schimbat postul de pretor dotat cu 1200 fl. cu scaunul de deputat dotat cu 4000 fl., nu e motivată. Graţia, pentru că s'a aservit de mijloc ca sĕ scoată din parlament pre cei mai valoroşi luptători ai partidului român şi fii ai acestui comitat, ca Vincenţiu Babeş (Sasca), George Ioanovici (Bocşa), cari au fost membri de importanţă şi valoare în parlament, şi dintrĕ cari dl George Ioanovici cu merite speciale pentru patrie şi constituţiune, sfinţite cu închisoare grea, — până când diariul dietei nu conţine nici o iotă despre activitatea petentului, cât a fost deputat, pentru aceste servicii, prin cari am ajuns adi de scaunele deputaţilor dietali din comitatul nostru sunt ocupate de fiii altor comitate, şi pentru-că s'a aservit stăpânirei totdeauna — poate fi vorba de remunerare de serviciu prin un partid, dar' eu acelea servicii de feliu nu le acceptez de patriotice. Şi aşa eu din punctul de vedere politic al meu cred, că sunt dispensat a simţi graţia pentru petent. Votez contra propunerei comisiunei permanente.

Vice-comitele accentuează, că nici el, nici comisiunea nu a ţinut în vedere activitatea petentului ca deputat dietal, ci numai ca oficiant comitatens, şi propune primirea rugărei. Se primeşte.

Celelalte puncte din program s'au primit cu puţine modificări conform propunerei comisiunei permanente.

Adunarea generală

a „Reuniunei învĕţătorilor români gr. or. din protopresbiteratul Brasovului, Branului şi Treiscaunelor“.

— Raport special al „Dreptăţii“. —

Braşov, 28 Septembre v.

La adunarea generală a învĕţătorilor români gr. or. din cele trei tracte, care în anul acesta s'a ţinut în comuna *Rotbav,* am mers şi eu, de şi nu sunt învĕţătoriu, am mers, căci pe de o parte audisem şi cetisem multe bune despre aceasta reuniune învĕţătorească, ear' pe de altă parte am mers, căci îmi place a mĕ interesá de astfeliu de treburi. Mărturisesc, că n'am rĕmas nemulţumit în aşteptările mele, şi pot dice, fără teamă de a fi desminţit că reuniunea aceasta e *cea dintâiu* între reuniunile-i surori În sinul acestei reuniuni se află mulţi, foarte mulţi învĕţători, cari pe dreptul merită numirea de „piatra fundamentului culturii“ şi pot fi făloşi de numele lor, de *dascăli ai poporului.*

Însemnătatea astorfeliu de adunări e recunoscută. Aci se discută multe cestiuni şcolare, aci se ţese firul desvoltării spirituale a învĕţătorilor, cari se revĕd, se întreabă, se povăţuesc unii pe alţii şi-şi destăinuesc reciproc esperienţele căştigate în decursul unui an şcolastic; si fără de a vătĕmá adevĕrul putem dice, că adunări de soiul acesteia într'adevĕr umplu şuştariul de lapte şi sacul de grâu.

Nu v'aşi superá bucuros, dar' n'am încătrău, trebue sĕ constat tristul adevĕr, scos la iveală şi de adunarea aceasta, că învĕţătorimea nu s'a presentat cum ar fi trebuit sĕ se presinte, tot aşa şi preoţimea şi inteliginţa din giur, care pătimeşte încă de o boală rea, de hipocrism, de nepăsare, de un indiferentism gros, ce şi-a luat naştere de sub oblăduirea egoistă, necăpătuită şi nechibsuită a autorităţilor noastre superioare şcolare, a căror interes faţă de adunările generale ale învĕţătorilor şi faţă de conclusele acestor conferinţe se reduce la un zero colosal.

Nu aşa fac însĕ străinii şi mai ales vecinii noştri Saşi. Ei întimpină cu dragă inimă şi cu tot respectul pe propagatorii şi pionerii culturei lor; căci dînşii ştiu şi şi voiesc a apreciá valoarea cea mare a şcoalei poporale şi însemnătatea învĕţătoriului; ei sunt pe deplin convinşi, că de la acestia depinde soartea şi viitoriul naţiunei lor; de aceea apoi se şi duc în masse pe la adunările învĕţătoreşti. Consistoriul lor nu zace în nelucrare şi molciune ca al nostru, ci îşi trimite delegaţi — ca sĕ audă din însaşi gura învĕţătorilor, ce au de a face în viitoriu pentru realisarea unui progres mai repede şi mai satisfacĕtoriu?

Cu toate scăderile acestea însĕmnătatea adunărei s'a ridicat însĕ foarte mult prin multele şi interesantele ei lucrări ce a resolvat.

După aceste preumblări încoaci şi încolo fie-mi permis sĕ trec la object.

Adunarea generală s'a început Luni, 25 Septembre v. cu celebrarea serviciului Dumnedeesc împreunat cu parastas pentru decedaţii membri ai reuniunei şi cu invocarea duhului sfânt în biserica din Rotbav de cătră domnii protopopi Ioan Petric şi Dumitru Coltofeanu, asistaţi încă de cinci preoţi, fiind de faţă toţi participanţii la adunare. Cântările bisericeşti au fost esecutate de cătră corul tinerimei din Rotbav, având de conducĕtoriu pe harnicul învĕţătoriu George *Fulea.*

După finirea serviciului Ddeesc membrii reuniunei se retrag într'o sală spaţioasă a şcoalei frumoase, care numai cinste face preotului Ioan *Leucescu,* ale cărui merite pe terenul acesta sunt recunoscute şi au fost apreciate în de ajuns cu ocasiunea adunărei acesteia.

Ajunşi aci, pe la oarele $9^1/_2$ preşedintele reuniunei, dl profesor gimn. Ioan *Popea,* rosteşte un mĕduos cuvênt de deschidere, în care accentuează mai vêrtos trista stare a învĕţămêntului nostru din trecut, când şcoala limbei româneşti erau braţele maicelor române şi casa părintească.

Aminteşte cum străinii, învěţaţi şi neînvěţaţi, susţineau despre Români, că sunt un popor sělbatic, necult şi prin urmare nevrednic de o soarte mai bună. Face apoi o nimerită şi bine succeasă paralelă între starea culturei de atunci şi între cea de acum a poporului român, care „perdut a fost şi s'a găsit, mort a fost şi a înviat.“ Schiţează apoi activitatea reuniunei, al cărei renume e cunoscut şi recunoscut de mulţi. „Asta este“ sfĕrşeşte preşedintele, „ce-'mi umple sufletul de speranţă, că ea va fi una dintrĕ cele dintâiu reuniuni ale metropoliei noastre. Şi că acest prestigiu şi'l va păstrá, cât va fi în fiinţă, până la cele mai depărtate timpuri spre lauda ei şi a membrilor ei şi spre înflorirea neamului românesc, având devisa: Mereu înainte pe calea propăşirei intelectuale şi morale. Atunci se va împlini şi prognosticul ce ni-l fac străinii în privinţa viitoriului neamului românesc! Aşa sĕ fie!“

Discursul de deschidere a fost ascultat cu víu interes, căci cu ori-ce vorbă vedeai resărind raḍe noue de spirit, raḍe noue de lumină. Vorbirea a şí fost primită cu vii aprobări şi cu frenetice strigări de „Sĕ trăiască“ la adresa aproape încărunţitului profesor, pe care îl rog, că frumosu-i discurs sĕ fie publicat în „Dreptatea“, fiind el de un interes netăgăduit şí pentru grosul publicului care n'a fost la adunare.

După ce se votează şi esprimă mulţămită protocolară preşedintelui, se dă cetire apelului nominal al membrilor ordinari, ear' despre absenţi se ia notiţă la procesul verbal. Domnii protopopi *Petric* al Braşovului şi D. *Coltofeanu* al Treiscaunelor, promit adunărei, că în sfera lor de activitate vor purcede cu cea mai mare vigoare faţă de membrii reintenţi, cari nu-şi cunosc şi nu voiesc a-şi cunoaşte chiămarea.

Se dă apoi cetire raportului general al comitetului central, alcătuit cu multă pricepere din partea secretariului I, dl Nicolae *Bârsanu*, învĕţătoriu la şcoalele primare din Braşov. Din acest raport reiese, că comitetul a ţinut 8 şedinţe, preşedintele a avut bunăvoinţa de a ţinĕ o disertaţiune, s'a discutat asupra înlocuirii scrierii verticale în locul celei pieḍişe de păn' acum, s'a hotărît şi tipărit regulamentul afacerilor interne în 500 esemplare, fostul preşedinte al reuniunei Stefan Iosif s'a ales de membru onorar, ear' dl Ioan Lupan s'a făcut membru fundator, şi a pus la disposiţia muncitoriului dascăl, Iuliu *Vuia*, suma de 20 fl. v. a. pentru a se putĕ ajutá la compunerea şi tipărirea măreţului op ce l'a început.

Din raportul cassariului, părintele *Maximilian*, se vede, că averea totală a „Reuniunei“ face suma de 2567 fl. 29 cr., ear' din raportul bibliotecariului Iosif *Aron* reiese, că biblioteca reuniunei posede 170 opuri în 250 tomuri în valoare de 817 fl. 06 cr.

Secretariul I, aminteşte apoi despre o hârtíe, care a sosit de la inspectorul regesc de şcoale, în inţelesul căreia corpul învĕţătoresc al acestei reuniuni e învitat a luá parte activă la tămbălăul millenar, care hârtíe însĕ, membrii adunărei au aflat de bine a nu-o învrednicí nici cu cetirea pentru a nu-şi mai împuiá urechile cu astfel de insanităţi.

Prânḍul urmat şedinţei I. s'a dat în o sală a hotelului din Rotbav, unde s'au rostit frumoase toaste din partea preşedintelui, dlui Ioan Popea, protopopilor Petric şi Demetriu Colofeanu, părintele Vătăşanu, vicepreşedintele Ioan Dariu şi preotul din Rêşnov Teculescu, care în frumosu-i toast a arĕtat care este chiămarea dascălului român, şi încă cu deplin succes.

(Va urmă.)

Corespondenţă.

Ruga din Buşteni (România).

—, 9 Octobre n.

La 8 Septembre fiind hramul bisericei Domneşti din Buşteni, M. Sa Regele împreună cu A. S. R. Principesa României urmaţi de suite, au venit în trăsuri de la Sinaia la Buşşteni pentru a asistá la serviciul divin, oficiat de I. P. S. Sa Metropolitul-Primat ajutat de P. S. Sa Episcopul Buzĕului, P. S. Sa Archiereul Nifon Ploisteanu, Vicariul Sf. Metropolií, de Prea Cuvioşiile Lor Archimandriţii Dionisie, Superiorul Mrei Predeal, de Parochul Bisericei Domneşti, de Archimandritul Nifon, Superiorul Mrei Sinaia, de doi Ieromonachi, de Archidiaconul Sf. Metropolií şi de un Ierodiacon.

La aceasta ceremonie au asistat Domnii Lascar Catargiu preşedintele consiliului de ministri, D. P. Carp ministrul domeniilor, Tache Ionescu ministrul cultelor, general Poenariu ministrul de rĕsboiu, P. S. Sa episcopul Romanului, P. S. Sa archiereul Dosofteiu Botoşeneanu, Domnul Ioan Kalinderu, administratorul Domeniului Coroanei, D. Prefect de Prahova.

O a l o c u ţ i u n e.

La sfĕrşitul serviciului divin Prea Cuvioşia Sa Archimandritul Dionisie, Parochul Bisericei a ţinut următoarea cuvĕntare:

„Sire!

Ca în alţi ani, poporul dreptcredincios al comunei noastre, întrunit în aceasta Domnească Biserică pentru a-şi îndeplini creştineasca datorie de a serbá aniversarea naşterei Preasfintei Fecioare, are marea fericire de a vedĕ venind în mijlocul sĕu, condus de acelaşi cuget pios, pe iubitul sĕu suveran şi binefăcĕtoriu.

Cu drag am înălţat cu toţii rugăciuni spre Atotputernicul, cerĕnd, ca pentru binele patriei sĕ aibă pururea în sfânta Sa ocrotire pe generoşii nostri Suverani, Majestatea Voastră, Maj. Sa Regina, pe AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principesa Maria şi pe tinerile lor odrasle Principele Carol şi Principesa Elisabeta, în cari se întrupează viitoriul dinastiei noastre naţionale. Dragostea care o găsiţi printrĕ noi, Sire, o veţi găsí în toată ţeara. *Aci* însĕ, avem cuvinte şí mai directe de a V'o arĕtá, căci prin administraţiunea domeniului Coroanei, aşa de folositoare de la înfiinţarea ei pentru ţĕrănime, nu aţi încetat de a ne duce pe calea propăşirei morale şi materiale. Acest sf. lăcaş cu frumosul presbiteriu, şcoala cu atilierul sĕu, sunt făcute de aceasta administraţiune. Corul, care a cântat laudele Domnului, e datorit iniciativei ei; în toţi anii copiii nostri sunt ajutaţi cu haine şi cărţi pentru învĕţătură, — de un şir de ani ne fac îmbunătăţiri, cari au ridicat comuna şi au sporit mijloacele de vieţuire ale locuitorilor. Vedem şi simţim din ce în ce mai mult efectele víului interes al Regelui nostru pentru acest frumos sat, şi nu putem sĕ ne arĕtăm recunoştinţa de cât cerĕnd ceriului sĕ binecuvinte pe Majestăţile Voastre şi pe Alteţele Lor Regale cu copiii *României.*

După terminarea serviciului divin Maj. Sa Regele, A. S. R. cu suitele au visitat masa, pusă pentru săteni, primind pe înalţii oaspeţi cu urale. După aceea au visitat ceielalte localuri. În urmă s'au pus în trăsuri, plecând la Sinaia.

În ḍiua aceea întreaga comună erá împodobită cu steaguri naţionale, întrĕ cari Presbiteriul şi şcoala erau cele mai frumos împodobite, ridicându-se mai multe arcuri prin comună; pĕcat numai că plecară Visitatorii cu mult mai 'nainte, căci am avut peste o oară mai bine de 260 familii. Comuna Buşteni din an în an ia tot mai mare avênt, a început sĕ fie concurenta Sinaiei. Sinaia e frumoasă, ca arta omenească, însĕ Buşteni au nişte posiţiuni naturale cari atrag admiraţiunea tuturor, cari le vĕd.

La 18 Septembre la 4 oare p. m. MM. LL. RR. A. S. principele Leopold cu AA. LL. RR. principele şi principesa de Meiningen au binevoit de au luat locul în presbiteriu, unde au stat mai bine de o oară.

Pater din Carpaţi.

Cronică.

Timişoara, 14 Octobre n.

Achitarea advocatului Coroian. Dl Iuliu *Coroian* pus sub acusă şi condamnat pentru că la 1892 ar fi trecut în România cu un pasport falsificat, a fost din partea Curiei regale ca ultimul for, achitat definitiv.

Căsătoriă pe cinci ani. Se scrie din Neoplanta (Neusatz), că un compatriot sêrb cu numele Vlada Srbanaţ s'a presentat la matriculant cu rugarea ca sĕ'l căsătoriască cu aleasa sa mireasă, însĕ numai pe timp de cinci ani, fiind-că el înainte de toate vrea sĕ studieze firea miresei sale. Dacă muierea lui de probă în acest restimp se va purtá bine şi dacă el nu se va urí de dînsa, atunci el parat va fi sĕ prolongeze căsătoria, însĕ eară pe numai cinci ani, fiind-că, cum se ştie, femeile sunt de fire schimbăcioasă şi pentru că, de, şí ale bărbaţilor gusturi se schimbă câte odată. Deodată profitând compatriotul sêrb de ocasiune şi-a esprimat şí bucuria faţă de întrarea în vieaţă a căsătoriei civile, pentru-că înaintea „popii“ erá cu neputinţă a încheiá contracte aşa de plăcute. Matriculantul — se ḍice — l'ar fi respins pe compatriotul sêrb cu rugarea sa. Mirare!

Condamnarea husarilor din Bratcovice. După o ştire sosită din *Przemisl,* tribunalul militar a adus deja sentinţa de condamnare în afacerea husarilor, cari au ucis pe sergentul lor major fiind-că acesta îi maltratá într'un mod groaznic. Dintrĕ 26 husari acusaţi, sunt condamnaţi doi inşi la moarte, ear' opt inşi la robie pe vieaţă, ceialalţi sunt absolvaţi şi puşi pe picior liber.

Ciocnire de vapoare. Se telegrafează din *Kopenhaga,* că aproape de insula *Aaland* s'a întêmplat o ciocnire de vapoare, care a causat moartea a mai multor persoane. Vaporul *Natier* s'a ciocnit din motive încă necunoscute cu vaporul *Livonia.* Vaporul *Livonia* inmediat după ciocnire s'a cufundat. Treisprediece bărbaţi şi o femeie, aflători în cabinele vaporului, s'au inecat.

Proces pentru agitaţiune. Aflăm că pertractarea finală continuativă a procesului părintelui Dimitrie *Adam* preot din Moşniţa, intentat de ex-dascălul *Szurdu* Vincze et Comp. pentru pretinsa agitare în contra naţiunei maghiare, e ficsată pe ḍiua de 19 Octobre st. n. Pertractarea va avĕ loc la tribunalul criminal din loc.

Gendarm ucigaş. La graniţa română-maghiară lângă *Drăgoeasa,* gendarmul maghiar *Bokor* Károly a împuşcat fără nici un motiv pe cetăţeanul român Geogiu *Dorofteiu.* S'a întrodus cercetare atât din partea autorităţilor maghiare, cât şí a celor române.

Esamene de cualificaţiune. Ni-se scrie din *Arad:* Vineri şi Sâmbătă (11 şi 12 Oct.) s'a ţinut aici esamen de cualificaţiune preoţesc. S'au presentat 9 candidaţi, dintrĕ cari au prestat cu succes esamenul: Ioan *Plavoşiu,* Mihaiu *Havaş,* Petru *Ardelean,* Mircea *Bejanu,* N. *Micluţa* şi Roman *Popovici.*

Literatură, artă şi ştiinţă.

Istoria împĕratului Traian şi *a contimporanilor sĕi,* de Dr. Heinr. Francke, tradusă în româneşte de *Petru Broşteanu.* Fascicul IV. a apărut cu următoriul cuprins: P a r t e a p r i m ă: Afacerile esterne ale Imperiului roman sub Traian. Vieaţa şi rĕsboaiele lui Traian. 9. Armenia; 10. Imperiul bactric; 11. Parthii. B) Resbelul lui Corneliu Palma în contra Arabiei; C) Resbelul lui Traian cu Parthii: 1. Justificarea întreprinderei; 2. Când s'a început resbelul? 3. Causa resbelului şi preparativele pentru dînsul; 4. Traian la cutremurul de pămĕnt în Antiochia; 5. Resbelul la anul 115 d. Chr.; 6. Resbelul la anul 116 d. Chr.; 7. Resbelul la anul 117 d. Chr.; 8. Înbolnăvirea, moartea şi apotheosa lui Traian. P a r t e a a d o u a: Afacerile interne ale imperiului roman. Administraţia de stat a lui Traian. I. Politica: A) Lupta întrĕ principiul monarchic şi cel polyarchic în constituţia romană până la Traian.

———

Primim la redacţiune **Nr. 9** al **Bibliotecei de popularisare** de la *Institutul de editură Ralian şi Ignaţ Samitca,* cuprinḍênd **Novele,** alese de **Alexandru S. Puşkin,** precedate de portretul celebrului poet şi prosator rus. — Preţul 30 bani.

Alexandru Serghievici Puşkin, unul dintrĕ cei mai mari poeţi moderni ai Rusiei, s'a născut al Petersburg la 1799 şi a murit tot acolo la 1837.

Puşkin a jucat în Rusia rolul, pe care lord Byron l'a jucat în Anglia, şi firea sa erá în multe privinţe asemănătoare aceleia a genialului poet şi aventurier englez.

Întrat în slujbă la ministeriul de esterne, sub ţarul Alexandru I Puşkin a fost ataşat apoi pe lângă prinţul Woronzow, guvernatorul Rusiei-noue. Tot la 1824 a scris în contra acestuia o poemă satirică, ceea-ce i-a atras mânia împĕratului, care l'a esilat în guvernamentul Pskow, la o moşie a sa. Aci poetul a stat 5 ani, în care timp a scris mai multe din poemele sale şi romanul în versuri „Eugen Onegin“, al cărui erou e însuşi autorul.

După urcarea pe tron a ţarului Nicolae, Puşkin a fost rechiămat la Petersburg şi i-s'a dat o slujbă nouă la ministeriul de esterne. Mai tărḍiu poetul s'a stabilit în Moscova, unde a stat până la 1831. În restimpul acesta el a scris mare parte din novelele sale în prosă şi poema dramatică „Boris Gudunow“. Aceasta e una din cele mai bune opere ale sale. De la 1831 Puşkin s'a stabilit la Petersburg şi a renunţat aproape cu totul la poesie. În aceasta epocă a scris „Istoria lui Petru cel mare“ (rĕmasă neisprăvită), „Istoria conspiraţiunei lui Pugacew“ şi un mare numĕr de novele, întrĕ cari şí „Dama de pică“, care e publicată în Nr. 9 al Bibliotecei de popularisare.

La 1836 a întemeiat revista „Sovremennik“ (Contemporanul) şi erá tocmai în toată puterea vêrstei şi a geniului sĕu, când a fost rănit de moarte într'un duel la 7 Ianuariu 1837; duel, la care-l provocase un francez, Antès, care făceá curte nevestei lui.

———

Musa Română, foaie musicală literară apare odată pe lună sub direcţiunea lui Iacob *Murĕşian* la Blaşiu. Numĕrul 6 al anului III are următoriul sumariu:

Partea literară: „Mănăstirea de Argeş“ (Recensiuni).

Partea musicală: Al 4-lea Putpuriu românesc, de I. Mureşian. — De pe Crişul alb, de Elena Muntean.

Recomândăm cu toată căldura publicului român aceasta foaie musicală a noastră, care unica se ocupă cu musica şi cântecele noastre naţionale.

Bursa de Budapesta din 12 Octombre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	$4^{1}/_{2}$	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	$4^{1}/_{2}$	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	$4^{1}/_{2}$%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	$4^{1}/_{2}$%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	$4^{2}/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	$4^{2}/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	$4^{2}/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	$4^{2}/_{10}$%	98 50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	$4^{1}/_{2}$%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungara 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 liro . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ $5^{1}/_{2}$%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ $4^{1}/_{2}$% 40 ani		99.—
„ „ „ „ $4^{1}/_{2}$% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ $5^{1}/_{2}$%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ $4^{1}/_{2}$% em. „ VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5%, 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. $4^{1}/_{2}$%		100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ $4^{1}/_{2}$%		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	140.—

Tergul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 12 Octombre 1895.)

Specia	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până
Grâu Bănaţan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănaţan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănaţan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănaţan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovês vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovês nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănăţan		

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.